

Inspektionsrapport
från Skolverket
2007:9

Utbildningsinspektion i det fristående IT-gymnasiet i Uppsala

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Genomförd inspektion av utbildningen vid den fristående gymnasieskolan IT Gymnasiet i Uppsala kommun

Bakgrund

Skolverket har till uppgift att utöva tillsyn över och granska kvaliteten i utbildningen vid fristående gymnasieskolor. Inspektionen avser att kontrollera att de krav som ställs för godkännande och rätt till bidrag alljämt uppfylls av skolan.

Skolverket har genomfört inspektion av utbildningen vid IT-Gymnasiet i Uppsala.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i IT-Gymnasiet i Uppsala har flera områden av god kvalitet. Som exempel kan nämnas skolans arbete mot kränkande behandling liksom elevernas möjlighet till inflytande.

Inspektionen visar dock på vissa områden som behöver utvecklas (förbättringsområden) samt vissa brister i verksamheten i förhållande till författningarna (kritikområden). Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

Skolverket har i den bilagda rapporten uppmärksammat huvudmannen på följande områden där skolan behöver utveckla sin verksamhet:

- Skolan bör konkretisera de nationella kursplanerna och betygskriterierna i syfte att ytterligare tydliggöra dessa för eleverna.
- Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling bör förtydligas så att även kränkande behandling mellan vuxen-elev behandlas.
- Skolan bör se över såväl sina rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd liksom de åtgärder som erbjuds.
- Kopplingen mellan mål, resultat, analys och åtgärder bör göras tydligare i skolans kvalitetsredovisning bland annat med avseende på elevernas kunskapsutveckling.

Kritikområden

Av bilagda rapport framgår att det även finns brister i verksamheten i förhållande till författningarna:

- Undervisningen på IT-Gymnasiet i Uppsala är inte avgiftsfri (9 kap. 10 § skollagen).

2005-06-21

2 (2)

Dnr 54-2004:3248

- Skolan uppfyller inte kraven avseende betygssättning (7 kap. 3 och 6 §§ gymnasieförordningen).
- Skolan erbjuder inte eleverna arbetsplatsförlagd utbildning eller motsvarande. (9 kap. 8 § skollagen).

Uppföljning

Senast den 21 oktober 2005 skall huvudmannen redovisa till Skolverket vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdena. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden i ett fortsatt kvalitetsarbete. Skolverket avser att följa upp kvalitetsförbättringarna inom cirka 2 år.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Avdelningschef

Tor Andersson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har även enhetschef Marie-Hélène Ahnborg samt undervisningsråden Peter Franklin och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Uppsala kommun
Enligt fastställd sändlista

Inspektion av utbildningen vid den fristående gymnasieskolan IT- Gymnasiet i Uppsala

1 Inledning

1.1 Inspektionens syfte och genomförande

Utbildningen vid fristående gymnasieskolor står enligt 9 kap. 13 § skollagen under tillsyn av Statens skolverk. Skolverket skall också enligt sin instruktion granska kvaliteten i skolväsendet. Med anledning av detta har Skolverket genomfört en inspektion av IT-Gymnasiet i Uppsala kommun.

Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet höstterminen år 2002. Inspektionen har bestått av dokumentstudier och ett besök vid skolan den 8 och 9 februari 2005 utfört av undervisningsråden Tor Andersson och Peter Franklin. Vid besöket deltog även undervisningsrådet Sven Borg.

I samband med inspektionsbesöket genomfördes samtal med företrädare för huvudmannen, GTU IT-Gymnasier AB. Skolverket har även haft telefonkontakt med Uppsala kommun. Kommunen har ännu inte utnyttjat sin rätt till insyn.

Inspektionen har inriktats på att kontrollera om skolans utbildning uppfyller kraven för att vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner enligt 9 kap. 8 § skollagen och 2 kap. förordningen (1996:1206) om fristående skolor samt att utbildningen är avgiftsfri i enlighet med 9 kap. 10 § skollagen. Alla faktauppgifter i rapporten är – förutom då annat anges – hämtade ur insänt material, från skolans hemsida eller lämnade av styrelsen för skolan.

Huvudmannen för IT-Gymnasiet i Uppsala har givits möjlighet att lämna synpunkter på rapportens faktadel.

2 Allmänna förutsättningar för verksamheten

2.1 Skola

Skolverket har den 8 december 2000, dnr 2000:1083, förklarat att IT Gymnasiet i Uppsala har rätt till bidrag för utbildningen ”IT, elektronik & naturvetenskap”. Förklaringen om rätt till bidrag gällde från och med den 1 juli 2001. Den 3 december 2001 (dnr 47-2000:645) beslutade Skolverket att rätten till bidrag för IT Gymnasiet i Uppsala får vara vilande och gälla fr.o.m. läsåret 2002/03.

Bidragsberättigandet avser specialutformat program, ”IT, elektronik & naturvetenskap”. I bidragshänseende hänförs utbildningen till det nationella Elprogrammet.

Verksamheten på IT-Gymnasiet i Uppsala startade höstterminen år 2002.

2.2 Huvudmannens rättskapacitet

Huvudman för utbildningen vid tidpunkten för Skolverkets beslut om bidragsberättigande var IT-Gymnasiet i Kista AB med organisationsnummer 556540-1436. Huvudmannaskapet har senare övergått till GTU IT Gymnasier AB med organisationsnummer 556597-0471. Skolverket förklarade i beslut den 30 januari 2003 med diarienummer 47-2002:4144 att IT-Gymnasiet i Uppsala med sin nya huvudman har fortsatt rätt till bidrag som fristående gymnasieskola i Uppsala kommun.

Enligt den nye huvudmannens bolagsordning skall bolaget bl.a. ”bedriva gymnasie- och vuxenutbildning inom teknik och informationsteknik”.

2.3 Stabilitet

Ekonomi

Skolverket har tagit del av en förvaltningsberättelse och årsredovisning för GTU IT Gymnasier AB avseende räkenskapsåret 2003. Av förvaltningsberättelsen framgår att bolaget under räkenskapsåret 2003 bedrev utbildning på fem fristående gymnasieskolor: IT-Gymnasiet Kista-Rissne, IT-Gymnasiet Södertörn, IT-Gymnasiet Uppsala, IT-Gymnasiet Göteborg samt IT-Gymnasiet Västerås, vilken startades hösten 2003.

Den inlämnade årsredovisningen är granskad och godkänd av en auktoriserad revisor.

GTU IT Gymnasier AB gjorde under verksamhetsåret 2002/03 en vinst före skatt på ungefär 8 % av omsättningen. Den preliminära budgeten för IT-Gymnasiet i Uppsala visar även på ett budgeterat överskott.

Elevantal

Vid tidpunkten för Skolverkets besök hade IT-Gymnasiet i Uppsala 435 elever fördelade på årskurser enligt nedanstående tabell.

Specialutformat program	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3	Totalt
SUMMA	150	146	139	435

Skolans elevprognos är att 160 elever per läsår söker sig till skolan.

Drygt hälften av eleverna har Uppsala som hemkommun. Av övriga elever bor flertalet i någon av Uppsalas grannkommuner. De bor dock inom dagspendlingsavstånd från skolan. För de elever som bor längre bort förmedlar skolan kontakt med ett elevhem i Uppsala. Av det totala elevantalet på skolan är ungefär 50 flickor.

2.4 Principer för intagning

Intagningen till IT-Gymnasiet i Uppsala görs av Uppsala kommuns intagningsenhet. Intagningen följer bestämmelserna i gymnasieförordningen. Ett mindre antal elever tas in på "fri kvot". Enligt rektorn rör det sig t.ex. om elever från Waldorfskolor. Endast elever som uppfyller behörighetskraven i 5 kap. skollagen tas in på skolan.

2.5 Skolhälsovård

Skolan har en anställd skolsköterska på 70 % som arbetar på skolan fyra dagar per vecka. Skolan har avtal med elevhälsan i Uppsala och har därigenom tillgång till skolläkare ett par gånger per termin. Skolsköterskan genomför hälsosamtal med samtliga elever i årskurs 1.

2.6 Avgiftsfri utbildning

Skolan erbjuder eleverna kostnadsfri skollunch. För de utlandsresor som genomförts har resorna bekostats med EU-medel. Exempelvis reste ett antal elever till Rom och kostnaderna för resan finansierades genom ett Comenius-projekt. I samband med friluftsdagar förekommer såväl alternativ med avgift som helt avgiftsfria alternativ. Bland annat kostar de skidresor som genomförs ett par hundra kronor beroende på om eleverna hyr utrustning.

Varje elev disponerar en bärbar dator under sin tid som elev på skolan. Skolverket har tagit del av det avtal som upprättas mellan skolan, eleven och vårdnadshavaren i samband med att eleven erhåller den bärbara datorn. Under den tid eleverna har datorn i skolan är den försäkrad av skolan. Om eleven tar hem datorn är det elevens hemförsäkring som utgör försäkringsskydd. Om en dator i elevens hem, alternativt på väg till eller från skolan, skulle förstöras eller förkomma får eleven svara för självriskan. Detta gäller oavsett om eleven tar hem datorn för skolarbete eller för eget bruk.

Eleverna förvarar datorerna i sina elevskåp som, enligt rektorn, är förstärkta för att försvåra inbrott och stöld. Skolans lokaler är också larmade. För närvarande rekommenderar skolan eleverna att inte ta hem sina datorer. Elever på skolan och andra IT-Gymnasier har blivit rånade på sina datorer.

För undervisningen i matematik förväntas eleverna köpa sina miniräknare. För kurserna Matematik A och B klarar sig eleverna, enligt lärarna, med en enklare miniräknare. För högre kurser i matematik förväntas eleverna ha en s.k. grafritande miniräknare. Skolan köper in miniräknarna och eleverna kan sedan köpa dem till ett rabatterat pris på cirka 200 kr styck för de enklare miniräknarna och över 500 kr styck för de grafritande miniräknarna. Elevernas bärbara datorer innehåller miniräknare och det finns möjlighet för eleverna att installera dataprogram till datorerna som kan åskådliggöra funktioner grafiskt på samma sätt som de grafritande miniräknarna. Enligt eleverna får de dock inte använda datorerna på matematiklektionerna och proven. Enligt någon intervjuad lärare finns en liten uppsättning miniräknare att låna men detta är inte känt vare sig av eleverna eller av samtliga lärare.

2.7 Bedömning

Enligt 9 kap. 10 § skollagen skall utbildningen vid fristående gymnasieskolor, som får bidrag vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser. Eleverna skall utan kostnad ha tillgång till böcker, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. Skolan får dock besluta att eleverna skall hålla sig med enstaka egna hjälpmedel. I verksamheten får också förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Enligt Skolverket utgör kostnaden för den grafitande miniräknare som skolan begär att eleven skall ha inte en obetydlig kostnad. Skolverket har i tidigare beslut (dnr 2003:2403) slagit fast att när det gäller ett avancerat hjälpmedel som är en förutsättning för att eleverna skall kunna genomföra utbildningen, som exempelvis nu aktuell miniräknare med särskild prestanda, kan det inte anses stå i överensstämmelse med huvudregeln om en avgiftsfri utbildning att låta eleverna bekosta dessa.

Det försäkringsavtal som upprättats mellan skolan, eleven och vårdnadshavaren innebär att eleven får en kostnad om eleven tar hem datorn för skolarbete och den blir stulen.

Vid friluftsdagarna erbjuds såväl kostnadsfria som avgiftsbelagda alternativ för eleverna. Enligt Skolverket är aktiviteter i skolans regi att betrakta som en del av utbildningen. De kostnadsbelagda aktiviteter som anordnas är frivilliga och alternativ avgiftsfri verksamhet anordnas för de elever som inte vill delta. Det finns dock ingenting i förarbetena till Skollagen som ger uttryck för att frivilligheten eller möjligheten till alternativ avgiftsfri undervisning skall tillmätas någon betydelse.

Det är enligt Skolverket inte heller förenligt med värdegrunden och principen om lika tillgång till utbildning (1 kap. 2 § skollagen) att vissa elever av kostnadsskäl skulle behöva avstå från aktiviteter i skolan. Skolan kan självfallet anordna resor och andra aktiviteter. Så länge det inte handlar om obetydliga kostnader måste dock finansieringen lösas med skolans medel eller genom att klassen arbetar och gemensamt samlar ihop pengarna.

Skolverket bedömer att kostnaderna för utbildningen avseende miniräknaren, försäkringen för datorn även då eleven tar hem datorn för skolarbete samt vid friluftsdagar utgör avgifter i skollagens mening för eleverna på IT-Gymnasiet i Uppsala. Dessa avgifter är inte godtagbara.

I övrigt bedömer Skolverket att skolan uppfyller de allmänna kraven för verksamheten.

3 Kunskaper och färdigheter

3.1 Skolans organisation och ledning

IT-Gymnasiet i Uppsala ingår i en kedja av fem gymnasieskolor inom det Göteborgsbaserade företaget GTU IT Gymnasier AB. Totalt har företaget 146 anställda varav 114 utbildare. Sammanlagt går ungefär 1 700 elever på dessa fem skolor höstterminen 2004.

Huvudmannen GTU IT Gymnasier AB har en styrelse med två styrelseledamöter och en styrelsesuppleant. I styrelsen ingår även den verkställande direktören (VD) för GTU IT Gymnasier AB.

Företaget leds av den verkställande direktören som svarar inför styrelsen. Under VD lyder de fem gymnasieskolorna. Till sin hjälp har VD ett antal stabsfunktioner för ekonomi, personal, information och IT-frågor m.m. Här återfinns också de skolövergripande utvecklingslagen och grupperna.

Verkställande direktören är exempelvis ansvarig inför styrelsen och skall leda och utveckla bolaget. Verkställande direktören handhar den löpande förvaltningen av bolagets angelägenheter. VD skall fatta de beslut som krävs för rörelsens utveckling inom ramen för aktiebolagslagen samt styrelsens fastställda instruktioner.

Beslutsbefogenheter och ansvar för eleverna och verksamheten på IT-Gymnasiet i Uppsala ligger hos rektorn. På skolan finns även en ställföreträdande rektor vars uppdrag bl.a. innefattar att marknadsföra skolan, vikariera för rektorn då han inte är på skolan etc. Skolans ledningsgrupp utgörs förutom de båda skolledarna av tre arbetslagsledare, som är chefer för varsitt arbetslag.

Rektorn är utbildad elingenjör och har en lärarexamen i biologi och idrott sedan början av 1980-talet. Förutom lärarerfarenhet har han även erfarenhet från tidigare skolledaruppgifter i grund- och gymnasieskolan. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

IT-Gymnasiet i Uppsala, liksom övriga gymnasieskolor i koncernen, har utvecklingslag som har till uppgift att stå för den pedagogiska utvecklingen inom sina respektive ämnesområden. Arbetet i utvecklingslagen kan handla om att utveckla och dela kursplaneringar, ämnesintegrerade fallbeskrivningar och undervisningsmaterial samt att följa med utvecklingen inom näringsliv och högskola. Utvecklingslagen ser till att diskussioner förs om kursplaner och betygskriterier så att kurserna ges rätt inriktning och nivå och att bedömningen vid betygssättningen blir så rättvis som möjligt.

Arbetslagen är skolornas centrala organisatoriska enhet. Det är de som, enligt skolans kvalitetsredovisning, är bärare av organisationens huvudprocess, utbildningsprocessen. Utvecklingslagen skär genom arbetslagen och skapar därmed en matrisorganisation. Varje utvecklingslag leds av rektorn eller ställföreträdande rektorn. Samtliga utbildare hör till ett utvecklingslag. Vilket lag utbildaren tillhör styrs av vilka ämnen denne undervisar i. En utbildare ingår endast i ett utvecklingslag. De som har undervisning i flera ämnesområden får välja ett utvecklingslag och stanna i detta under hela läsåret. Förutom de ämnesbaserade utvecklingslagen finns särskilda utvecklingslag för administrativ personal och IT-tekniker.

Under läsåret 2004/05 finns 7 utvecklingslag. Dessa är IT/estetisk, el/fysik, matematik, samhällsvetenskap, moderna språk, svenska/engelska och natur/idrott.

3.2 Lärarkompetens

Enligt lärarförteckningen tjänstgör 33 personer som lärare på skolan våren 2005. Flera av dessa arbetar dock inte full tid som lärare. Tre av lärarna är arbetslagsledare på vardera 20 % av en heltidstjänst.

Den schemalagda undervisningstiden motsvarar 28,3 heltidstjänster. Lärartätheten är följaktligen 6,5 lärare på 100 elever, vilket kan jämföras med riksgenomsnittet som läsåret 2003/04 var 8,2 lärare på 100 elever.

Merparten av undervisningen är utlagd på lärare som har en adekvat lärarutbildning för den undervisning de bedriver. Det är framför allt i kurser inom dataområdet som lärarna saknar formell kompetens. Av meritsammanställningen framgår att dessa lärare har god ämne-teoretisk kompetens och erfarenhet av att ha arbetat inom yrkesområden som kräver kunskap i de kurser som ingår i deras lärartjänst. Två av dessa lärare läser för närvarande in lärarbehörighet. Samtliga lärare i kärnämnen har adekvat lärarutbildning. För undervisningen i språk som tyska, franska och spanska används lärare från den närliggande skolan GUC (Grafiskt utbildningscentrum).

De lärare utan formell behörighet som anställts från och med 2004 har endast fått tidsbegränsade förordnanden. De obehöriga som anställts tidigare har varit tvungna att presentera en utbildningsplan när det gäller den pedagogiska utbildningen för att få ett tillsvidareförordnande.

Skolverket har tagit del av GTU IT-Gymnasier AB:s kompetensutvecklingsplan för personalen. I planen delas kompetensutvecklingen in i skolövergripande nivå och på den enskilda skolan. Skolans målsättning är att alla anställda under ett verksamhetsår skall ha deltagit i någon form av kompetensutveckling. Någon kompetensutvecklingsplan för enskilda lärare på IT-Gymnasiet i Uppsala finns inte, men intervjuade lärare uppger att möjligheten till personlig kompetensutveckling ändå är god. De uppger även att de flesta lärarna har en relativt aktuell utbildning och att skolan varit under uppbyggnad så att andra frågor prioriterats.

3.3 Lokaler och utrustning

Klassrummen är öppna och ljusa och är öppna mot korridoren. Genom fönster i väggarna och öppna dörrar ser man från korridoren vad som pågår i de olika klassrummen. I anslutning till flera av klassrummen finns grupparbetsrum för att underlätta arbete i mindre grupper.

Datorn har en framträdande plats i undervisningen. Eleverna disponerar egna bärbara datorer som skolan lånar ut. Skolan håller på att iordningställa ett bibliotek. Enligt både lärare och elever används datorn aktivt för att söka information och hämta fakta i undervisningen. Exempelvis har eleverna tillgång till nationalencyklopedin via skolans datanätverk. Vid lektionsbesöken kunde Skolverket se att datorn även används för att åskådliggöra komplicerade fenomen inom exempelvis fysik.

Skolan har egna lokaler för laborationer i naturvetenskapliga ämnen. Kurserna Fysik A och B samt Kemi A och B erbjuds som valbara kurser.

För den praktiska undervisningen i idrott och hälsa hyr skolan in sig i en närbelägen idrottshall.

3.4 Undervisningens innehåll och arbetsformer

Med undantag av den egna/lokala kursen i problembaserat/problemorienterat lärande (PBL/POL) med kurskod ARL 1502 är samtliga kurser som erbjuds på IT-Gymnasiet nationella kurser. Under sina tre år skall eleverna klara av kurser motsvarande 2 500- 2 800 poäng. Av dessa består 1 650 poäng av kärnämnen och obligatoriska karaktärsämnen, och resterande är kurser som eleverna väljer själva. Av de valbara kurserna måste dock minst 550 poäng vara i sådana kurser som hör till programmets karaktär. Gradvis har kursflödet, enligt skolan, kommit att justeras för att få någorlunda jämn arbetsbelastning under terminerna.

I Skolverkets beslut med dnr 2000:1083 angavs att: ”I ansökan anges sexton exempel på ämnen/kurser som kommer att erbjudas som valbara ämnen/kurser. Av dessa finns nio kurser som tillhör ämnena Dator teknik, Elektronik och Teleinstallation. Samtliga angivna exempel utom kursen Småföretagande finns upptagna i Skolverkets allmänna råd för vad som kan ingå som valbara kurser inom elprogrammet. Flera av dessa ämnen/kurser anges även i Skolverkets allmänna råd för teknikprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Enligt ansökan ingår enbart nationella kurser.”

Skolverket har gått igenom de av skolan erbjudna kurserna. I stort sett samtliga kurser som skolan erbjuder kan ingå i Teknikprogrammet. I jämförelse med Teknikprogrammet erbjuds dock inte karaktärsämneskurserna Teknik, människa, samhälle och Teknikutveckling och företagande. Jämför man skolans erbjudna kurser med karaktärsämneskurserna på Naturvetenskapsprogrammet erbjuds dessa på skolan som valbara kurser eller som individuella val. I jämförelse med Elprogrammet erbjuds inte karaktärsämneskurserna Elkunskap och Styrteknik A.

Under den första årskursen ligger i huvudsak obligatoriska ämnen, inte minst kärnämnen. Sedan ökar antalet valbara kurser gradvis och i årskurs tre är nästan alla kurser valbara. En förutsättning för att en valbar kurs skall anordnas är att den får tillräckligt många sökande. Valbara kurser som krävs för behörighet till teknisk högskola (Kemi A, Fysik A-B och Matematik C-E) garanteras dock alltid starta oavsett antalet sökande.

I tabell 1 redovisas antalet gymnasiepoäng per årskurs. Planeringen överensstämmer med den skolan redovisat till Skolverket i sin ansökan om bidragsberättigande.

Tabell 1: Fördelning av kurser i poäng:

	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3	Totalt
Kärnämneskurser	450	150	150	750
Gemensamma karaktärsämneskurser	350	400	150	900

Valbara kurser				550
Individuella val				300-600
SUMMA	800-1000	750- 950	550-1000	2500-2800

Av tabellen framgår att eleverna huvudsakligen läser kärnämnen och programgemensamma kurser under de första två åren.

På IT-Gymnasiet i Uppsala liksom på övriga gymnasieskolor inom koncernen strävar man i undervisningen efter att så långt som möjligt tillämpa ett problembaserat lärande (PBL). Under huvuddelen av terminen bedrivs undervisningen i enskilda kurser, men två gånger per termin avbryts all vanlig undervisning och ersätts av problembaserade, ämnesintegrerade projekt som varar 1-2 veckor. En stor del av elevernas arbete bedrivs i basgrupper om 4-6 elever. Strävan är att en stor del av utbildningen, även utanför projekten, skall bedrivas ämnesintegrerat och problembaserat.

Enligt intervjuade elever är kursen i problembaserat lärande som samtliga elever läser i årskurs 1 mycket givande och enligt eleverna tillämpas problembaserat lärande i flertalet kurser på skolan.

I utbildningen ingår inte arbetsplatsförlagd utbildning (APU) i egentlig mening.

Enligt Skolverkets beslut om rätt till bidrag (dnr 2000:1083) anger ansökan ingen omfattning av arbetsplatsförlagd utbildning (APU). Av ansökan framgår att skolans målsättning är att kurser inom karaktärsämnen om möjligt genomförs i samarbete med företag. Vidare anges att skolan skall sträva efter att inom ämnen där projektarbete tillämpas genomföra dessa i samverkan med företag. Slutligen kommer ett utvecklingsråd bestående av representanter från företag att finnas med uppgift att verka för bl. a. ett gott samarbete mellan skola, elev, näringsliv och högskola.

Enligt rektorn får de elever som läser kursen IT-samordning en två veckors praktik. Kursen är valbar i årskurs 3 och är därmed inte obligatorisk. De elever som Skolverket talat med uppger att de redan från början förstått att APU inte skall ges, och att den praktik som erbjuds endast ges i ovan nämnda kurs. Eleverna uppger vidare att samverkan med företag inte förekommer i de obligatoriska karaktärsämneskurserna, däremot uppger de att i vissa valbara karaktärsämneskurser förekommer det kontakter med företag via studiebesök eller liknande. Även lärarna bekräftar detta men uppger att det är positiva reaktioner hos de företag som tagit emot elever och att man funderar på att få kunskapshandledare från olika företag.

3.5 Skolans resultat och betygssättning

Skolverket har tagit del av skolans betygssammanställningar från läsåret 2003/04 och sammanställningar av resultaten på nationella prov vårterminen 2004. Då skolan startade hösten 2002 har hittills ingen elev fått slutbetyg.

Tabell 2: Andel elever med minst betyget godkänd i matematik, svenska, engelska och svenska som andra språk

Kurs	Andel elever med minst betyget godkänd
Svenska A/Svenska som andraspråk A	91%
Svenska B/Svenska som andraspråk B	74 %
Matematik A	98 %
Engelska A	93 %

Tabell 3: Resultat på nationella prov våren 2004

Nationellt prov - resultat Svenska B	Del A: 38 IG, 64 G, 34 VG, 0 MVG, 17 skrev ej Del B: 14 IG, 39 G, 60 VG, 25 MVG, 15 skrev ej Muntligt: 9 IG, 42 G, 44 VG, 18 MVG, 40 deltog ej
Nationellt prov - resultat Engelska A	Speaking: 7 IG, 56 G, 73 VG, 12 MVG, 3 deltog ej Receptive: : 3 IG, 43 G, 73 VG, 22 MVG, 10 deltog ej Writing: 20 IG, 72 G, 40 VG, 9 MVG, 10 deltog ej
Nationellt prov - resultat Engelska B	Speaking: 3 IG, 44 G, 51 VG, 21 MVG, 26 deltog ej Receptive: : 10 IG, 48 G, 56 VG, 12 MVG, 19 deltog ej Writing: 13 IG, 37 G, 55 VG, 24 MVG, 16 deltog ej
Nationellt prov - resultat Matematik A	11 IG, 65 G, 53 VG, 12 MVG, 10 skrev ej
Nationellt prov - resultat Matematik B	59 IG, 46 G, 11 VG, 5 MVG, 25 skrev ej

Tabell 4: Sammanställning av kursbetyg satta under läsåret 2003/04

Kurs	Andel elever med minst betyget godkänd
PBL ARL 1501, lokala kursen	95%
Ellära A	82%
Digitalteknik A	86%
Elektronik A	79%
Matematik B	82%
Engelska B	75%
Datorkommunikation	81%
Programmering A	78%
Webbdesign	96%
Datorkunskap	98%
Persondatorer	92%

Skolan tillämpar enligt skolledning och lärare de nationella betygsriterierna, vilket även eleverna säger. Skolan har inte konkretiserat de nationella kriterierna med exempel på vad eleverna skall prestera för uppnående av de olika betygsnivåerna. Mellan de fem IT-Gymnasierna anordnas ämnesträffar där lärare som undervisar i liknande kurser träffas, utbyter erfarenheter och har möjlighet att stämna av sina bedömningsgrunder.

Intervjuade elever uppger att de upplever betygen som rättvisa och att de speglar deras kunskaper. Halvvägs i varje kurs stämmer läraren och eleven av hur långt eleven nått, om elevens mål kan nås och om eleven kan höja sin ambitionsnivå eller om åtgärder måste till för att eleven skall klara av kursen.

Skolverket har även tagit del av de betygsdokument som hittills upprättats. Det förekommer i dessa betygsdokument att betyg skrivits in med blyerts och att betyg ändrats, till såväl högre som lägre betyg för eleven, utan att tidpunkt för ändringen noterats eller att undervisande lärare signerat ändringen. Det förekommer även att betyg inte satts med motiveringen att någon elev har "rest" i kursen. Enligt de uppgifter som Skolverket fått i samband med inspektionen innebär det att läraren avstår från att sätta betyg efter avslutad kurs för att eleven skall få möjlighet att komplettera kursen med inlämningsuppgifter och prov. Vidare saknas betygs kataloger där betygen finns samlade för varje enskild elev.

Under läsåret 2003/04 avbröt 24 elever sina studier. Tio elever togs in efter skolstart. Enligt rektorn är det främsta skälet till avhopp lång pendling eller att eleverna upplevt att de inte gjort rätt val av program.

3.6 Bedömning

Arbetsplatsförlagd utbildning

Skolan erbjuder för närvarande ingen arbetsplatsförlagd utbildning (APU). Enligt skollagen skall skolan ge en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolans skall förmedla på nationella eller specialutformade program. Enligt programmålen för elprogrammet är de teoretiska inslagen i programmet betydande och den arbetsplatsförlagda utbildningen utgör därför en viktig kompletterande del av utbildningen. Den arbetsplatsförlagda utbildningen ger erfarenheter av programmets verksamhetsområden och möjlighet att tillämpa och värdera olika arbetsmetoder liksom möjlighet att arbeta såväl självständigt som i arbetslag.

Skolverkets bedömning är att den typ av utbildning som IT-Gymnasiet erbjuder har stora inslag av karaktärsämneskurser som kan hänföras till Elprogrammet, men även till Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet. Som tidigare framgått ingår de av skolan erbjudna kurserna i dessa tre program. I stort sett samtliga dessa kurser ingår i Teknikprogrammet och alla karaktärsämneskurser inom Naturvetenskapsprogrammet går att läsa. Däremot går inte alla karaktärsämneskurser inom Elprogrammet att läsa på skolan. Exempelvis erbjuds inte en för programmet central kurs som Elkunskap.

Enligt de nationella programmålen för Elprogrammet utgör även APU en viktig del av utbildningen. Den utbildning som IT-Gymnasiet erbjuder skall därför, enligt Skolverket, innehålla inslag som motsvarar den arbetsplatsförlagda utbildningen för Elprogrammet. I gymnasieskolan skall den uppgå till minst 15 veckor men får, om inte styrelsen för utbildningen kan ordna platser, i stället ersättas mot motsvarande

utbildning förlagd till skolan. Skolan skall i sådant fall vidta åtgärder för att utbildningen skall kunna arbetsplatsförläggas.

Skolverkets bedömning är att IT-Gymnasiet, i den form som utbildningen nu bedrivs, inte ersätter en arbetsplatsförlagd utbildning. De allra flesta eleverna arbetar inte på eller har något djupare eller längre sammanhängande samarbete med någon arbetsplats under sin utbildningstid.

Mot bakgrund av detta riktar Skolverket kritik mot IT-Gymnasiet i Uppsala och anmodar huvudmannen att redovisa hur skolan planerar att erbjuda elever arbetsplatsförlagd utbildning eller motsvarande.

Betygsättning

Av 2 kap. 9 § förordning om fristående skolor framgår att eleverna vid en fristående gymnasieskola skall få betyg enligt bestämmelserna i 7 kap 1-12 §§ gymnasieförordningen.

I 7 kap. 3 § gymnasieförordningen anges att betyg på avslutad kurs och efter en etapp skall sättas av läraren. Begreppet ”rest” som skolan tillämpar saknar därmed enligt Skolverket stöd i skolförfattningarna.

Enligt 7 kap. 6 § gymnasieförordningen anges att en elevs betyg skall antecknas i en betygskatalog. Vidare framgår att betygen skall finnas samlade för varje enskild elev och att betygskatalogen skall utgöra den officiella dokumentationen över de betyg som har satts. Enligt Skolverket saknas samlade betyg för enskilda elever.

Enligt 26 § förvaltningslagen får en myndighet rätta ett beslut som myndigheten fattat och som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någons annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende.

Med sådana fel avses fall då myndigheten, dvs. skolan, har fattat ett riktigt beslut, men av misstag har återgett beslutet på ett felaktigt sätt. Beslutet har med andra ord kommit att utsäga något annat än myndigheten har menat. Däremot kan bestämmelsen inte tillämpas vid ”bedömningsfel”, dvs. sådana fel som beror på t.ex. bristfällig utredning, felaktig bedömning av fakta eller liknande. (Se t.ex. Skolverkets beslut 2004-03-12 dnr 2001:2805, 2001:3001)

Innan rättelse av betyg sker måste eleven och elevens vårdnadshavare ges tillfälle att yttra sig om detta inte bedöms som helt obehövligt. Förvaltningslagen gäller inte för fristående skolor. Även fristående gymnasieskolor bör dock ha rutiner för hur rättelse av betyg skall hanteras. Bestämmelserna i 26 § förvaltningslagen för myndigheter kan vara vägledande för rektor vid en fristående skola.

Skolverkets bedömning är att IT-Gymnasiet i Uppsala inte uppfyller kraven om betygssättning i enlighet med gymnasieförordningen. De ändringar som förekommer av elevens betyg är även de oacceptabla ur rättsäkerhetssynpunkt för eleven. Skolverket riktar därför kritik mot huvudmannen för IT-Gymnasiet i Uppsala och anmodar huvudmannen att utarbeta tydliga rutiner för betygssättningen vid skolan.

De uppgifter som Skolverket fått i samband med inspektionen ger dock intrycket att skolan arbetar mycket aktivt med att säkerställa en rättvis och likvärdig betygssättning. Skolverkets bedömning är att detta arbete är av god kvalitet. Enligt inspektörerna bör dock nationella kursplaner tolkas och utvecklas lokalt på ett sådant sätt att det klargörs vad undervisningen skall innehålla och hur den skall utformas för att leda mot de nationellt fastställda målen. Även nationella betygskriterier bör tolkas och utvecklas lokalt på ett sådant sätt att det klargörs vilka kunskaper eleven skall ha utvecklat för att få ett visst betyg utifrån de nationella betygskriterierna.

Det lokala arbetet för att tydliggöra och konkretisera de nationella målen och betygskriterierna har olika syften. Det utgör ett underlag för planeringen av undervisningen, det ligger till grund för information, diskussion och samråd med elever och föräldrar och för bedömningen av elevens kunskaper. De lokala tolkningarna av betygskriterierna bör jämföras med tolkningar som görs av andra lärare och analyseras utifrån bl.a. resultaten på nationella prov. De lokala tolkningarna tillsammans med de nationella betygskriterierna ligger till grund för information till eleverna om vilka kunskaper de skall ha utvecklat för att erhålla ett visst betyg. Det är viktigt att det förs diskussioner om de lokala tolkningarna av kursplaner och betygskriterier mellan lärare i olika program, årskurser och skolor, både för att inspirera och lära av varandra och för att skapa likvärdiga förutsättningar för undervisningen och bedömningen av elever i skolan och i olika skolor.

Sammanfattningsvis måste skolan ge eleverna möjlighet till sammanhängande samarbete med någon arbetsplats under sin utbildningstid. Därför anmodas huvudmannen att redovisa hur skolan planerar att erbjuda elever arbetsplatsförlagd utbildning eller motsvarande. Skolan måste även se över rutinerna i samband med betygssättning. Arbetet för en likvärdig och rättvis betygssättning på IT-Gymnasiet i Uppsala är av god kvalitet men skolan bör konkretisera de nationella kursplanerna och betygskriterierna i syfte att ytterligare tydliggöra dessa för eleverna.

4 Allmänna mål och värdegrund

4.1 Skolans mål och värdegrund

GTU IT Gymnasier AB:s verksamhetsidé är formulerad enligt följande:

”GTU IT Gymnasier AB erbjuder utbildning inom IT, elektronik och naturvetenskap med hjälp av modern pedagogik och ny teknik med inriktning på de krav på kunskaper och färdigheter som arbetslivet och högskolan förväntar

Mission

GTU IT Gymnasier AB finns till för att ge eleven en utbildning som svarar mot de krav och förväntningar som samhället och arbetslivet ställer, nu och i framtiden.

Vision

GTU IT Gymnasier AB strävar efter att ständigt överträffa elevens förväntningar över en gymnasieutbildning som förbereder för eftergymnasiala studier och/eller ett aktivt arbetsliv.”

Utbildningen bedrivs enligt ett specialutformat program med inriktning på IT, elektronik och naturvetenskap, och med ett stort mått av valfrihet för eleverna. I skolans arbetsplan beskrivs utbildningens mål enligt följande av Skolverket valda exempel:

”...Skolans pedagogiska förhållningssätt är problemorienterat/-baserat lärande. Elevernas förmåga att arbeta i och leda projekt utgör en viktig grund i utbildningen

Skolans målsättning är att utbildningen ska genomföras i samarbete med företag via projekt.

En samverkan mellan kärnämnen och karaktärsämnen är en förutsättning för att utbildningen skall uppfattas som en helhet och ge eleverna förståelse för IT/elektronikens grunder. Kunskaper i utbildningens karaktärsämnen används ofta i sammanhang där förmågan att samarbeta och att uttrycka sig i tal och skrift är av stor vikt.

Engelska språket har en central roll i programmet. Genom att även i karaktärsämnena arbeta med texter på engelska och använda engelska för både skriftlig och muntlig kommunikation, läggs en grund för samverkan över nationsgränser och en beredskap för fortsatta studier och yrkesliv.

Programmets uppbyggnad erbjuder en stor flexibilitet i utbildningen utifrån elevernas studietakt för att nå målen och för fortsatt utveckling.

Skolan skall ansvara för att eleverna efter genomförd utbildning skall ha:

grunder i elektronik och PC-teknik samt använda datorer och informationsteknik på ett sätt som stärker förståelse, begreppsutveckling och kommunikation,

kunskap om IT och elektronik, mjukvara och programmering samt förståelse för matematiska, tekniska och naturvetenskapliga teorier och modeller,

kunskaper om IT:s betydelse samt utvecklingen inom området,

praktisk handlings- och problemlösningsförmåga, individuellt och tillsammans med andra,

sådana grundläggande kunskaper att eleven kan ta till sig nya kunskaper i ett livslångt lärande inom området,

kunskaper om informationsteknikens möjligheter, problem och människans förhållande till IT-tekniken,

kunskaper att använda engelska på ett funktionellt sätt i tal och skrift inom IT-området och i andra sammanhang,

redskap att kommunicera sina kunskaper och erfarenheter i tal och skrift samt ha tillägnat sig insikter om språket som en väg till lärande och begreppsutveck-

ling,

kännedom om gällande bestämmelser samt internationella överenskommelser som gäller för området,

kunskaper om faktorer som påverkar hälsa och säkerhet och ha kännedom om hur arbetsmiljöfrågor hanteras inom berörda verksamheter samt kunna verka för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö¹.”

4.2 Skolans arbete mot kränkande behandling och för jämställdhet

Skolan har en lokal handlingsplan för IT-Gymnasiet i Uppsala i syfte att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och sexuella trakasserier. Av handlingsplanen framgår hur skolan arbetar förebyggande och vilka åtgärder som vidtas i händelse av kränkande behandling. På skolan finns en anti-mobbningsgrupp som består av representanter från varje arbetslag, skolsköterska och rektor. I varje klass finns också en kamratstödare som har till uppgift att vara uppmärksam på kamratrelationer och att fungera som stöd för ensamma och utsatta elever.

Organisationen Friends arbetar på skolan bl.a. genom en temadag med alla teor. Enligt eleverna får även alla elever i årskurs 1 en utbildning på en temadag.

Av skolans kvalitetsredovisning framgår även att de flesta elever upplever att skolan arbetar aktivt med att förebygga kränkande behandling och det framkommer även i intervjuerna med eleverna. Däremot känner intervjuade elever inte till skolans handlingsplan.

4.3 Elevernas ansvar och inflytande

Enligt IT-gymnasiets arbetsplan är det en förutsättning för att eleverna skall trivas på sin arbetsplats att de har ett reellt inflytande över den dagliga verksamheten. Detta inflytande utgör en grund för att eleverna skall utvecklas både personligen och socialt och därigenom uppfylla läroplanens demokratiska mål.

För att uppnå målet med delaktighet har IT-gymnasiet ett antal verksamma råd, där elever från olika klasser är representerade. Förutom ett elevråd finns marknadsråd, utbildningsråd, IT-råd samt mat- och miljöråd.

Råden är skolans forum för samråd med eleverna. Bland råden intar elevrådet en särställning som det viktigaste rådet och det enda som uteslutande består av elever. Elevrådet har vittgående inflytande, bl.a. vid anställningar, ordningsregler, kursutformning och kvalitetsarbete. De övriga råden bevakar oftast någon speciell fråga och består av elever och personal.

IT-rådet behandlar frågor som rör skolans IT-utrustning, programvaror och skolans ordningsregler kring IT-utrustningen. IT-rådet har t.ex. ett avgörande inflytande vid upphandling av elevdatorer. Mat- och miljörådet behandlar frågor som rör skolmaten, arbetsmiljö, lokaler, möbler och utsmyckning.

¹ IT-Gymnasiets arbetsplan s6-7.

Utbildningsrådet är ett forum för samverkan mellan skolan och föräldrar och träffas ca 4 gånger årligen. Även i utbildningsrådet deltar elever.

I kvalitetsredovisningen konstateras att resultatet av elevenkäten ger ett godkänt resultat (2,57 på en fyrgradig skala) avseende elevernas inflytande. Frågorna formuleras som positiva påståenden som respondenten i olika grad (1= Inte alls, 2= Delvis, 3= I huvudsak, 4 = Helt) skall instämma i. Utöver de fyra svarsalternativen finns ett ”vet ej” - alternativ.

Vidare konstateras i kvalitetsredovisningen att skolan måste arbeta kontinuerligt på att göra eleverna medvetna om sin egen möjlighet till inflytande. Som åtgärd anges att rådets verksamhet bör kommuniceras ut ännu tydligare till klasserna på mentor-tiden, dels för att sprida information och samla in klassens åsikter, dels i syfte att uppmana fler elever att engagera sig och utnyttja möjligheten till att påverka. Elevrådet har lämnat ett förslag till skolledningen för fast dagordning på klassråden.

För varje kurs diskuterar mentorn med var och en av eleverna vilka ambitioner eleven har i studierna av kursen. Eleven får ta ställning till vilken betygsnivå han/hon eftersträvar i kursen. Under kursens gång görs avstämningar mellan lärare och elev för att följa upp att de uppsatta målen nås.

Enligt intervjuade elever kan de påverka mycket på skolan. Som exempel anges att bl.a. elevrådet sett till att mentorstiden schemaläggs och att det finns en dagordning för mentorssamtalet. Enligt eleverna är lärarna noga med att fråga eleverna hur de tycker att undervisningen skall läggas upp. Formuleringarna i skolans arbetsplan om elevinflytande, där det bl.a. sägs att elevernas åsikter och synpunkter skall beaktas av lärarna, stämmer tycker elevrådet. Enligt eleverna frågar skolans rektor ofta elevrådet hur de tycker att saker skall hanteras.

4.4 Allsidighet och saklighet i undervisningen

För undervisningen utnyttjas många olika källor. Datorn, där varje elev alltid har tillgång till Internet, utnyttjas ofta för inhämtande av fakta, men även tidskrifter och tidningar är vanligen utnyttjade informationskällor.

Skolan använder även traditionella läroböcker i samtliga ämnen och kurser. I sin undervisning uppmanar lärarna eleverna att söka fakta och kunskap från flera källor. Ett av skolans mål är att eleven efter avslutad utbildning skall ha utvecklat sådana färdigheter som kritiskt tänkande, samarbete, analytiskt tänkande och reflektion.

4.5 Elever i behov av särskilt stöd

Mentorerna till elever i en årskurs sitter i samma arbetslag. Till stöd för mentorerna har bildats ett elevvårdsteam som består av rektorn och ställföreträdande rektorn, arbetslagsledarna, skolsköterskan och studie- och yrkesvägledaren. Elevvårdsteamet träffas cirka en gång per månad, där man i första hand fokuserar på elevvårdsproblem, som rapporteras från mentorerna via arbetslagsledarna. Skolan har tagit fram

ett antal arbetsdokument som t.ex. elevvårdsgången, initierat mentorskapsutbildning och en krishanteringsplan.

Enligt eleverna ges stödet i sk. ”stugor” och enligt dem är det även lätt att fråga enskilda lärare om hjälp. Däremot upplever de vissa svårigheter att gå på ”stugorna” då de dels ligger sent på dagen, dels ibland krockar med det ordinarie schemat.

Skolan har utarbetat en ”lathund för arbetsgången vid elevvård”. Enligt denna ”lathund” skall elevvårdsarbetet på skolan i möjligaste mån följa denna arbetsgång med start på mentorsnivå och som slutnivå i elevvårdsteamet. Samtliga åtgärder skall dokumenteras så att man tydligt kan följa vilka åtgärder som gjorts. Mentorn skall i möjligaste mån finnas med vid samtliga steg och skall hela tiden hållas informerad. Huvudansvaret för att elevvårdsarbetet fungerar har rektor.

Om det finns risk att en elev inte kommer att klara godkänt betyg inom den planerade tidsramen utfärdas en IG-varning. Skolan har även utarbetat rutiner för hur man skall handskas med hög elevfrånvaro.

Rektorn kallar till elevvårdskonferensen där följande ingår: rektorn, företrädare för elevvården, berörd mentor, eleven och dennes förälder om eleven är under 18 år eller om eleven därefter godkänt förälders medverkan.

Under inspektionen har det framkommit oklarheter om åtgärdsprogram alltid upprättats/upprättas för elever i behov av särskilda stödåtgärder. Under inspektionen har dock inspektörerna fått ta del av ett dokument benämnt ”åtgärdsplan för elev”. Detta dokument ger möjlighet för skolan att dokumentera mål, åtgärder, ansvarig för åtgärderna, tidsramen för insatserna samt uppföljning och eventuellt resultat för den enskilda eleven.

4.6 Skolans kontakt med hem, samhälle och arbetsliv

Under fem veckor sommaren 2004 anordnades det kurser i grundläggande datakunskap för pensionärer på IT-Gymnasiet Uppsala. Syftet med kursen var att pensionärer skulle få möjlighet att utbilda sig inom grunderna för ordbehandling och Internet. Det erbjöds 100 kursplatser som alla snabbt blev bokade. Ledare av utbildningen var elever från årskurs 2.

I årskurs 2 har genomförts en temadag om "Sex, samlevnad och hälsa". Dessutom hade eleverna besök av Landstingets folkhälsoenhet. Informationen gavs om rökning; om tobaksvanor, tobakens verkningar och om att sluta röka.

I samarbete mellan IT-Gymnasiet i Uppsala och en skola i Polen genomförs ett projekt som heter "Shakespeare Project" som i stora drag att gå ut på att skolorna bildar ett Shakespeare society som tillsammans sätter upp komedin "A Midsummernight's Dream". Projektet är både språk- och kulturinriktat.

I slutet av november 2004 åkte 14 elever från IT-Gymnasiet i Uppsala till Rom i två veckor. Projektet, som drivs av eleverna i internationella rådet, är en del av ett utbyte som började med denna resa, fortsätter via virtuella möten under året och avslutas med att en italiensk delegation besöker Uppsala i två veckor våren 2005.

Klassansvarig genomför föräldramöten och utvecklingssamtal, delar ut ordningsregler, håller informationsmöte en gång i veckan, håller kontakt med elever vid sjukdom, har kontakt med föräldrar samt hjälper till med kontakter med kurator och skolsköterska.

Skolan inbjuder föräldrarna till öppet hus i samband med att skolan under hösten marknadsför sin verksamhet till grundskoleelever i årskurs nio inför valet av gymnasieskola.

Föräldrar till elever i årskurs 1 inbjuds till ett föräldramöte i början av höstterminen. I samband med detta möte finns möjlighet för föräldrarna att träffa elevernas lärare och se skolans lokaler.

4.7 Bedömning

Skolverket bedömer att skolan har ett aktivt och förebyggande arbete mot kränkande behandling som är väl känt av eleverna. Arbetet är enligt Skolverkets bedömning av god kvalitet, men skolans handlingsplan bör dock omarbetas och även omfatta perspektivet vuxen och elev. Skolverket vill även understryka vikten av att eleverna engageras i framtagandet av handlingsprogrammet mot kränkande behandling.

Skolverket bedömer att elevernas möjligheter till inflytande och påverkan både beträffande det formella inflytandet i olika former av råd som inflytande över undervisningen är av god kvalitet.

Arbetet för att ge eleverna individuellt stöd i undervisningen bör utvecklas. Även om enskilda lärare erbjuder eleverna extra stöd och skolan erbjuder extra undervisning i form av sk. ”stugor” anser Skolverket att det särskilda stödet måste struktureras. Detta skall enligt 2 kap. 12 § förordningen om fristående skolor ske genom ett åtgärdsprogram och avsikten med en bestämmelse om åtgärdsprogram är att stödja en medveten planering och utvärdering av de särskilda stödåtgärderna utifrån elevens behov. Programmet skall omfatta elevens hela skolsituation och skall föregås av en utredning som innehåller en analys av elevens problem. Ett åtgärdsprogram bör vidare vara både kortsiktigt och långsiktigt och lyfta fram elevens starka sidor som utgångspunkt för det fortsatta arbetet. Av åtgärdsprogrammet bör också framgå vad man vill söka åstadkomma samt med vilka medel och metoder man vill arbeta. Arbetet med åtgärdsprogrammet bör vara en process i vilken eleven själv ges en aktiv roll vid analysen av skolsvårigheterna samt vid utformningen och genomförandet av programmet.

Skolverket bedömer att skolan beträffande åtgärdsprogram vidtagit nödvändiga åtgärder genom att ta fram dokumentet ”åtgärdsplan för elev”. I och med detta har skolan vidtagit de åtgärder som behövs. Skolverket förutsätter att skolan beaktar ovanstående påpekande om åtgärdsprogram och fortsättningsvis upprättar åtgärdsprogram för de elever som bedöms behöva det.

Skolverket konstaterar även att skolan påbörjat ett arbete i syfte att stärka elevvårdsarbetet. Skolverket bedömer dock att skolan bör se över såväl sina rutiner för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd liksom de åtgärder som erbjuds.

Skolverket bedömer med ovan angivna påpekande att utbildningen vid IT-Gymnasiet i Uppsala svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

5 Skolans kvalitetsarbete

5.1 Skolans arbete med kvalitetsfrågor

På skolan finns en kvalitetsgrupp. Den leds av en projektledare och bemannas i övrigt av rektorn, ett antal utbildare och elever. Gruppens främsta uppgift är att vara projektledaren behjälplig i organisationen av kvalitetsarbetet på skolan.

Genomförandet av arbetet sker ute i organisationen. Här har arbetslagsledarna en nyckelroll. Det är ute i arbetslagen som mycket av arbetet sker. Här analyseras enkätresultaten och förbättringsförslag diskuteras. Även i skolans ledningsgrupp sker en del analysarbete. Skolan har utarbetat en tidsplan för kvalitetsarbetet som startar i januari och avslutas i december varje år med en kvalitetsredovisning.

5.2 Skolans kvalitetsredovisning

Skolverket har tagit del av skolans kvalitetsredovisning för år 2004 daterad i december 2004. Enligt denna har samtliga gymnasieskolor inom GTU IT Gymnasier AB fått i uppdrag att bedriva ett kvalitetsprojekt med särskild inriktning på programmålen under 2004. Kvalitetsredovisningen inleds med en beskrivning av syfte och mål med kvalitetsarbetet. Den innehåller även en omfattande beskrivning av hur företaget GTU IT-Gymnasier AB organiseras, även IT-Gymnasiet i Uppsalas organisation beskrivs.

I kvalitetsredovisningen finns vidare en beskrivning och bedömning av i vilken grad skolans egna program mål uppfyllts. Det finns även en redovisning av lokala nyckeltal i form av betygssammanställning och en sammanställning av resultat på genomförda nationella prov. Där anges dock inga analyser eller åtgärder med anledning av resultaten på dessa prov trots att nästan hälften av alla elever som genomförde det nationella provet i Matematik B inte var godkända. Inte heller kommenteras att andelen elever som har minst betyget godkänd från kurserna Svenska B/Svenska som andraspråk B endast är 74 %. Skolan har inte heller analyserat varför en stor del av eleverna inte genomfört de nationella proven. Däremot har det påbörjats ett arbete för att jämföra resultaten på de nationella proven och kursbetyget.

Skolverket har tagit del av den årliga personal- och elevenkäten som genomfördes i början av april 2004. Genomförandet går till så att IT-Gymnasiets kvalitetsgrupp tar fram det frågebatteri man vill använda i enkäten. Frågorna formuleras som positiva påståenden som respondenten i olika grad (1= Inte alls, 2= Delvis, 3= I huvudsak, 4 = Helt) skall instämna i. Utöver de fyra svarsalternativen finns ett ”vet

ej” - alternativ. Resultatet av denna enkät redovisas i kvalitetsredovisningen och här framgår att skolan analyserat resultaten och utarbetat förslag till åtgärder.

5.3 Bedömning

Skolverket bedömer att IT-Gymnasiet i Uppsala uppfyller kraven i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet. Enligt Skolverket är skolans kvalitetsarbete väl strukturerat. Kopplingen mellan mål, resultat, analys och åtgärder bör dock göras tydligare i skolans kvalitetsredovisning bland annat med avseende på elevernas kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Fristående gymnasieskolor regleras i 9 kap. skollagen. I 8 § anges vad som krävs för att bli berättigad till bidrag:

"Om en fristående skola lämnar utbildning som ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som gymnasieskolan skall förmedla på nationella eller specialutformade program, skall Statens skolverk förklara skolan berättigad till bidrag som avses i 8 a § i fråga om utbildningen. Förklaring får dock lämnas endast om

1. skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet,

2. huvudmannen för skolan har förutsättningar att bedriva verksamhet i enlighet med ovan angivna villkor,

3. skolan står öppen för alla ungdomar som har rätt till motsvarande utbildning i gymnasieskolan enligt denna lag, med undantag för sådana ungdomar vilkas mottagande skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för skolan,

4. skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå eller det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, och

5. skolan uppfyller de ytterligare villkor som regeringen föreskriver i fråga om utbildningen vid fristående skolor och om antagningen till och ledningen av sådana skolor."

Regeringen föreskriver sådana ytterligare villkor som omnämns i lagen ovan i förordningen (1996:1206) om fristående skolor.

Enligt 1 kap. 2 a § skollagen skall skolan på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Vidare finns en hänvisning till bestämmelserna i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) om skyldigheten att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd.

Enligt 9 kap. 10 § skollagen skall utbildningen vid fristående gymnasieskolor vara avgiftsfri för de elever som bidragen avser.

Enligt 9 kap. 16 b § skollagen gäller bestämmelserna i 2 kap. 4 och 5 §§ skollagen om behörighet och anställningsvillkor även för fristående gymnasieskolor och gymnasiesärskolor.

Enligt 14 kap. 7 a § skollagen skall skolan för elever i sådana fristående skolor som avses i 9 kap. erbjuda skolhälsovård som motsvarar den som ges inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet.

En fristående skola skall dessutom årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning enligt förordningen (1997:702) om kvalitetsredovisning inom skolväsendet.